

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXVI. De Menandro praestigiatore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

plicitate discrepat. Sensus quoque ipse, & quæ ibidem traditur fides, cum à vera & Catholica doctrina plurimum quantum aberret, hæc Hereticorum hominum figmenta esse manifestè coarguit. Quocirca ne quidem inter spurios collocandi sunt hi libri, sed tanquam absurdi & impii, prorsus repudiandi. Nunc ad seriem historię nostræ redeamus.

Α κών τις ἀνήρ εἰς μνήμην ἀγαγὴν ἠξίωσεν. πρῶτον δὲ περὶ τῆς Φερεγγίδου ἀποστολῆς τοῦ δόξασολικόν ἐναλλάξει χαρακτήρῃ ἢ τε γινώσκων ἢ τῶν ἐν αὐτοῖς φερεγγίδων ἀποστάσεων, πῶς ὅσον τῆς ἀληθοῦς ὀρθοδόξιας ἀπάδασα, ὅτι δὴ αἰρετικῶν ἀνδρῶν ἀναπλάσμα ἄλλο γάνει, σαφῶς παρίστησι ὅθεν ἐστὶ ἐν νόθῳ αὐτὰ κατὰ τὸν ἀλλοῦ, ἀλλ' ὡς ἀποτα πάντα καὶ δυναστεῖα ἀδελφότητον. ἰωάννη δὲ λοιπὸν καὶ ἐπιτὼ ἐξῆς ἰστορεῖαν.

CAPUT XXVI.

De Menandro praeſtigiatore.

Hærefes Niceph. l. 3. c. 12.

Simonis Magi successor Menander, diabolicae pravitatis alterum telum priore illo nequaquam inferius semet ipse ac mores suos præstitit. Hic quoque Samarites, ad summam magicarum artium peritiam perinde ac magister progressus, pluribus adhuc & absurdioribus figmentis exuberavit. Nam seipsum quidem servatorem esse afferebat, ad hominum salutem ex ævis quibusdam invisibilibus ab alto destinatum. Neminem verò aiebat ipsos mundi conditores Angelos posse superare, nisi qui prius magica disciplina à se institutus, & baptismo, quem ipse tradebat, initiatus fuisset. Quem baptismum quicumque suscipere meruissent, eos perpetuam in hoc sæculo immortalitatem adepturos affirmabat: non amplius morti obnoxios, sed hic in ævum permanſuros, juvenes semper atque immortales futuros. Atque hæc quidem ex Irenæi libris licet cognoscere. Sed & Justinus similiter postquam de Simone retulit, de Menandro quoque subjungit hæc verba: Menandrum item quemdam Samaritanum ex vico Caparattæ oriundum, discipulum Simonis, Dæmonum stimulis agitatum Antiochiam venisse, atque ibi plurimos arte magica deluisse novimus. Qui etiam sectatoribus suis persuaserat ipsos nunquam esse morituros. Et ex illius disciplina adhuc supersunt nonnulli qui idem profitentur. Fuit hoc diabolicae calliditatis contentum, ut per maleficos homines Christianorum nomen falsò sibi vindicantes, magnum illud religionis nostræ sacramentum magicae artis infamia aspergeret, & ecclesiastica dogmata de animorum immortalitate, ac de mortuorū resurrectione ludibrio exponere omnibus modis conaretur. Sed isti qui

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κς.

Περί Μενάνδρου τῆς γοητείας.

Σίμωνος τὸν μάγον Μενάνδρου διαδοχῆς ἑξῆς, ὅπλον δευτέρου ἐστὶν ἡ χεῖρ τῆς ἀποστασίας, τῆς διαβολικῆς ἐνεργείας ἀποδοτικῆς ἡ δόξα τῶν Σαμαρείων. εἰς ἀκρὸν ἢ τῆς γοητείας ἀπέλασεν ὁ διδάσκων ἀποστασίων, μείζονα ἔπειτα ἀλλοτρίων τεχνολογίας. ἑαυτὸν μὲν ὡς ἀρα εἶπὲ λέγων ὁσίων τῆς ἐπιτῆ τῶν ἀνθρώπων ἀνωθεν ποθεῖν ὡς ἀοράτων αἰῶνων ἀπεσάλμῳ σωτηρίας διδάσκων ἢ μὴ ἄλλως διδάσασθαι πᾶσι καὶ ἀλλοτρίων κοσμοποιῶν ἀγγέλων ἀπεργησέας, καὶ ἀποστασίαν διὰ τῆς πρὸς αὐτὸ ἀδελφότητος μαγικῆς ἐμπειρίας ἀχθέντα, καὶ διὰ τὴν μετὰ δίδομένους πρὸς αὐτὸν βαπτισματῶν. ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν αἰῶνα ἀθανασίαν αἰδίων ἐν αὐτῷ τέτρω μετέξεν τῶ βίῳ, μηκέτι ἐπισηκασθῆναι αὐτῷ ἢ ἀδελφότητος, εἰς τὸ αἰετῶς πᾶσι καὶ ἀθανάτους ἐσομένους. ταῦτα μὲν αὖ καὶ ἐκ τῆς Εἰρηναίου διαγνώματι βράδον. καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ πρῶτος τὸ αὐτὸ τῷ Σίμωνος μνημονεύσας, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς διήγησιν ἐπιφέρει λέγων. Μενάνδρον δὲ πᾶσι καὶ αὐτὸν Σαμαρεῖαν τὸν δὸς κώμης Κατὰ τῆς αἰτίας, γρόμῳ μαθητῶν τῷ Σίμωνος, οἰσθηθέντα καὶ αὐτὸν ὑπὸ τῶν δαιμόνων, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ γρόμῳ, πολλὰς ἐξαπατήσας διὰ μαγικῆς τέχνης οἰδαμῆν ὅς καὶ τῶν αὐτῶν ἐπομένων, ὡς μὴ ἀποθνήσκουσιν ἐπίσσει. καὶ καὶ πᾶσι εἰσὶν ἀπὸ ἐκείνων, τέτρω ὁμολογησῶντες. ἢ δ' ἀρα διαβολικῆς ἐνεργείας, διὰ τοιῶνδε γοητεῶν τὴν χριστιανῶν ἀποστασίαν ὑποδομῶν, τὸ μέγα τῆς θεοσεβείας μυστήριον ἐπιμαΐα ἀπατάσαι διαβαλεῖν, διασύρατε δὲ αὐτῶν τὰ ἀπὸ ψυχῆς ἀθανασίας καὶ κερῶν

ἀνάσσει, ἐκκλησιαστικὰ δόγματα. ἀλλ' ἔ-
τοι μὲν τέτρες ᾤωνας ἐπιγραψάμενοι, τῆς
ἀληθῆς διποπεπλώκασιν ἐλπιδόθ.

dem qui ejusmodi servatores sibi adsci-
verant, spe veræ salutis penitus excide-
runt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ΄.

Περί τῆς Ἐβιοναίων αἰρέσεως.

Ἄλλες ἢ ὁ πονηρὸς δαίμων τῆς αἰεὶ τὸν
ἄχειρόν τε Θεὸν διατρέσεως ἀδυνασιῶν
ἐπισείσαι, θαυραλήπτες ἑυρών, ἐσφτερεί-
ζεθ. Ἐβιοναίους τέτρες οἰκείως ἐπεφήμιζον οἱ
πρώτοι, πτωχῶς καὶ ταπεινῶς τὰ αἰεὶ τῆ
Χειρὸς δοξαζούσας. λίτον μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ κοι-
νὸν ἠγοῦντο, καὶ περικοπὴν ἤθεες αὐλοῦ μόνον
ἀνθρώπων δεδδικαιωμένον, ἔξ ἀνδρός τε κοινο-
νίας καὶ τῆς Μαριίας γεγεννημένον δ' εἶν ἢ πάντως
αὐτοῖς τῆς νομικῆς ἰρησκειίας, ὡς μὴ ἀν δια-
μόνης τῆς εἰς τὸν Χειρὸν πίστεως καὶ ἔ καὶ αὐ-
τῶ βίβη ᾤωνσομύροις. ἄλλοι ἢ αἰεὶ τέτρες
τῆς αὐτῆς ὄντες περσοηγορίας, τῶ μὲν τῶ εἰ-
ρημύρων ἐκτοπον διεδόδρασσον ἀτοπίαν, ἐν
παρθένῃ καὶ ἔ ἀγίῃ πνεύματι μὴ δ' ἀνεμένοι
γεγονέναι τὸν Κύριον ἔ μὲν ἔβ ὁμοίως καὶ ἔτοι
περσοπάρχειν αὐλοῦ, Θεὸν λόγον ὄντα καὶ σοφίαν
ὁμολογούσας, τῆ τῶν περσοτέρων αἰεὶ περσο-
δυσσεβεία. μάλιστ' ὅτε καὶ τῶ σωματικῶ
αἰεὶ τὸν νόμον λατρεύει ὁμοίως ὁκείνοις αἰεὶ-
πειν ἐσπάρδαζον. ἔτοι ἢ μὲν Ἀποστόλων πά-
σας τὰς ἰπιστολάς, δ' ἀνετέας ἠγοῦντο εἶναι
δεῖν, ἀποστὰ τὴν ἀποκαλουῦσας αὐτὸν ἔ νόμῃ
Εὐαγγελίῳ ἢ μόνῳ τῶ καὶ Ἐβρονίους λεγο-
μένῳ χρώμενοι, τῶν λοιπῶν σμικρὸν ἐποι-
οῦντο λόγον. καὶ τὸ μὲν Σάββατον καὶ τὴν Ἰεραϊ-
κὴν ἄλλην ἀγωγὴν ὁμοίως ὁκείνοις παρεφύ-
λαττον. ταῖς δ' αὖ κυριακαῖς ἡμέραις, ἡμῖν
τὰ αἰεὶ ἀπλήσια εἰς μνήμην τῆς ἔ Κυρίας ἀνα-
στάσεως ἐπετέλου. ὅθεν αἰεὶ τὴν τοιαύτην ἐλ-
χέρησον τῆς τοιαύτης δελεδόχασιν περσοηγορίας,
ἔ Ἐβιοναίων ὀνόματες, τὴν τῆς διανοίας πτω-
χείαν αὐτῶν ὑποφαίνοντες. ταύτη γὰρ ἐπίκλησιν
ὁ πτωχὸς παρ' Ἐβρονίοις ὀνομάζεσθαι.

CAPUT XXVII.

De Ebionorum Hæresi.

ALios verò quos ab amore Christi
malignus Dæmon dimovere non
potuerat, alia ex parte infirmos esse de-
prehendens, in ditionem suam redegit.
Hi ab Antiquis cognominati sunt ebi-
onæ, quippe qui humiliter admodum at-
que abjectè de Christo sentirent. eum
enim simplicem ac vulgarem, nec aliud
quàm hominem esse censebant, qui
profectu virtutis justus factus fuisset;
ceterùm ex viri cum Maria concubitu
procreatum. Porro legis observatio-
nem sibi omninò necessariam duce-
bant, quasi per solam in Christum fi-
dem, vitamque ex ea fide traductam,
salutem consequi non valerent. Alii ab
his, eodem nomine nuncupati, absur-
dam priorum sententiam refugientes,
Christum quidem ex virgine, & ex Spi-
ritu Sancto genitum esse non negant:
sed iidem nihilominus cùm Christum
utpote Deum Verbum ac Sapientiam
Patris ante omnia substituisse minimè fa-
teantur, in eandem cum prioribus im-
pietatem delapsi sunt: cùm præsertim
corporales legis Mosaicæ ceremonias,
perinde ac illi accuratè custodiant. Hi
epistolas quidem Pauli profus rejicien-
das esse censebant, desertorem illum
legis vocantes: solum autem evange-
lium illud, quod secundum Hebræos
dicitur, amplexi, reliqua parvi facie-
bant. Et Sabbatum quidem aliisque Ju-
daicos ritus non secus ac Judæi observa-
bant: Diebus verò Dominicis eadem
quæ nos in memoriam resurrectionis
Domini peragebant. Cuius rei causâ
ebionæorum cognomen fortiti sunt,
quo intelligentiæ illorum inopia satis
indicatur. Sic enim mendici apud He-
bræos vocantur.

Huc refer
Niceph.
c. 13. l. 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ΄.

Περί Κερίνθου Ἡρεσιάρχου.

Κατὰ τὰς δεδηλομένους χρόνας, ἑτέρας
καίρεσεως δ' ἀνετέας ἠγοῦντο εἶναι
ρεϊλήφαμυ. Γαίθ' ἔ φωνὰς ἤδη περσοτέρων

CAPUT XXVIII.

De Cerintho Hæresiarcha.

EAdem tempestate alterius hæresis
auctorem fuisse Cerinthum accepimus.
De quo Caius is cuius verba supe-
N ij

Huc refer
Niceph.
c. 14. l. 8.